

Veiledning om hold av hund

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

Denne brosjyren er utarbeidet av Mattilsynet i samarbeid med Norsk Kennel Klub, Dyrevernalliansen, Dyrebeskyttelsen Norge, Foreningen for hundeomplussering og Kunnskapsformidling om dyreadferd og produksjonsetikk.

www.mattilsynet.no

Norsk Kennel Klub: www.nkk.no e-post: info@nkk.no
Dyrevernalliansen: www.dyrevernalliansensen.org e-post: post@dyrevernalliansensen.org
Dyrebeskyttelsen Norge: www.dyrebeskyttelsen.no e-post: post@dyrebeskyttelsen.no
Foreningen for hundeomplussering: www.hundeomplussering.no
Kunnskapsformidling om dyreadferd og produksjonsetikk: www.dyreetikk.no

Til dyreeiere og de som tenker på å bli det

Å holde kjæledyr medfører et stort ansvar. Et dyr er ikke en "bruk og kast" vare, men et levende, følende individ som må behandles med omsorg og respekt for sin egenart. Som dyreeier må du spørre: hva kan jeg gjøre for at dyret får et godt liv, sett med dyrets øyne? Tenk nøye gjennom om et kjæledyr passer inn i ditt daglige liv. Hvis du velger å bli dyreeier har du ansvar for:

...å skaffe deg kunnskap om dyrets behov

Kjæledyr har behov for aktivisering og et levested som er tilpasset arten. Dyreartens levested i naturen gir en pekepinn om hvilke behov kjæledyret ditt har, for eksempel å være sammen med andre dyr av samme art, ha mulighet for å gjemme seg på et trygt sted eller å utforske nye miljøer. Hvis dyret ikke får oppfylt sine naturlige behov vil det føre til dårlig velferd. Dyr som kjeder seg, er ensomme, utrygge eller frustrert på annen måte kan utvikle atferdsforstyrrelser som overdreven aggresjon, urolighet eller slikking/plukking av pels/fjær. Sett deg grundig inn i hvilke behov kjæledyret ditt har ved å lese litteratur om arten.

...å aktivt forebygge sykdom, skade og smerte hos dyret

Som eier har man ansvar for å forebygge sykdom, hindre spredning av eventuell smitte, og begrense dyrets lidelse hvis det blir sykt eller skadet. Dette innebærer å vurdere om veterinær bør konsulteres. Noen ganger kan det forsvarlige være å avlive et lidende dyr fremfor å utsette det for langvarig smertefull behandling. Dette kan veterinæren hjelpe deg å vurdere. Avlivning av kjæledyr skal bare utføres av veterinær eller andre personer som vet hvordan dyret skal avlives momentant, uten å utsettes for lidelse.

Andre ting å tenke over:

Barn og dyr – Ikke alle dyr egner seg for barnefamilier. Barn må lære at dyr skal behandles forsiktig, og at dyr ikke er leker.

Godt naboskap – Kjæledyr kan oppfattes sjenerende av naboer, men et velfungerende dyrehold medfører sjelden alvorlige konflikter. Vis hensyn.

Ansvarlig avl – Bare friske, velfungerende dyr bør brukes i avl. Ukritisk avl kan føre til genetiske defekter som igjen kan føre til lidelse for dyrene. Velg alltid et friskt og velfungerende dyr som kjæledyr og forebygg uønsket formering. Husk at du som dyreeier har ansvar for at dyrets eventuelle unger får gode hjem.

Hilsen Mattilsynet

Forutsetningen for et godt hundehold er at du som hundeeier har toleranse, tålmodighet og evne til å forstå hunden din og å tilby den et miljø og en oppdragelse som er tilpasset hundens rasebetingede og individuelle behov.

Viktig å vite om hund og hundehold

Hundens stamfar, ulven, er et flokkdyr med et rikt spekter av kroppsspråk og lyder som brukes til å kommunisere med flokkmedlemmene. Ulver er sosiale, tilpassningsdyktige, utholdende og lekne. Gjennom tusenvis av år har mennesker avlet hunder til ulike formål, som for eksempel jakthunder, vakthunder og gjeterhunder. De ulike hunderasene og hundetyperne har derfor en rekke forskjellige, spesialiserte, medfødte egenskaper.

Forutsetningen for et godt hundehold er at du som hundeeier har toleranse, tålmodighet og evne til å forstå hunden din og å tilby den et miljø og en oppdragelse som er tilpasset hundens rasebetingede og individuelle behov. Hunden har behov for å oppleve seg selv som medlem av en flokk. Som hundeeier og "flokkleder" har du ansvar for ivareta hundens behov for aktivisering og sosial kontakt. Hunden må ha klare og forutsigbare grenser og du må vise deg som en trygg og lojal leder.

Hva du bør tenke over – før du skaffer deg hund

Det finnes i dag mer enn 400 hunderaser, og over 200 av disse har vi i Norge. De minste veier mindre enn 2 kg, de største kan veie over 100 kg. Også mentalt er rasene og hundetyperne svært forskjellige. Det store antallet hunderaser og den store variasjonen mellom rasene gir gode muligheter for deg som hundeeier til å skaffe deg nettopp den hunderasen som passer best for deg, men øker også muligheten til å velge feil. Nettopp derfor er det viktig å skaffe seg så mye kunnskap som mulig før du skaffer deg hund.

Tenk over hva du forventer deg av hundeholdet og hva du kan tilby hunden av tid, omsorg, aktiviteter, sosialt miljø, stell og ikke minst plass både hjemme og i bilen. Selv en hunderase som i dag fungerer mest som en selskaphund har beholdt mange trekk fra rasens opprinnelige arbeids- og atferdsegenskaper. Kunnskap om den enkelte hunderase eller hundetype er derfor nødvendig dersom du og hunden din skal få et godt liv sammen og for at hunden skal få mulighet til å oppfylle de forventningene du har til ditt hundehold. Slik kunnskap kan du skaffe deg blant annet på følgende måte:

Tenk over hva du forventer deg av hundeholdet og hva du kan tilby hunden av tid, omsorg, aktiviteter, sosialt miljø, stell og ikke minst plass både hjemme og i bilen.

- les bøker om de aktuelle rasene og hundetyperne
- snakk med erfarne hundefolk
- kontakt den aktuelle raseklubben (adressen til de forskjellige raseklubbene finner du på www.nkk.no)
- søk etter informasjon på Internett

Bruksegenskaper

På bakgrunn av hundens opprinnelige bruksegenskaper kan man dele inn rasene i følgende opprinnelige "yrker" (eksempler angitt i parentes):

Gjeterhunder (collie, border collie, australsk kelpie, bearded collie, bouvier des Flandres, briard, old english sheepdog, schæferhund, shetland sheepdog, belgiske fårehunder, welsh corgi, norsk buhund og flere andre av de små spisshunderasene)

Drivende- og sporhunder (bassethunder, beagle, blodhund, drever, dunker, støvere, hygenhund, dachshunder)

Stående fuglehunder (breton, setter-rasene, münsterländer, pointer, vorstehhunder, weimaraner)

Støtende og appporterende fuglehunder (spaniel-rasene, wachtelhund)

Stående jakthunder (elghunder, enkelte spisshunder, tysk jaktterrier)

Raske, drivende jakthunder (mynder)

Vannarbeidende hunder og vannappporterende fuglehunder (newfoundlandshund, retrievere, puddel)

Trekk- og sledehunder (grønlandshund, siberian husky, alaskan malamute, samojedhund)

Vakthunder for eiendom, mennesker og/eller buskap (rottweiler, dobermann, pyreneerhund, sennenhunder, mastiff, bullterrier, akita, shar-pei)

Hi- og rottehunder (terriere, mellom- og dvergschnauzer, pinscher)

Tempel- og sosietetshunder (de fleste dverghunderasene)

Mentalitet

Hundens mentalitet, eller væremåte, varierer mye avhengig av rase og hundetype. Ikke alle hunder er like omgjengelige. Noen er langt mer vare enn andre, noen bjeffer mye, andre er nærmest tause. Noen er bedagelige, andre blir lett stresset og under-

For at hunden skal kunne oppfylle den forventning du har til dens væremåte må du sette deg inn i hva som er naturlig atferd for den hunderase eller hundetype du har valgt eller har tenkt å velge.

stimulert hvis de ikke får bruke sine rasetypiske egenskaper. Noen raser kan være svært krevende å oppdra og krever en erfaren leder. Ikke alle lar seg like lett innpasse i en flokk, verken av hunder eller mennesker. Atferd som er uvanlig og uventet hos noen raser kan være alminnelig og forventet oppførsel hos andre. Dette betyr likevel ikke at alle hunder av en bestemt rase oppfører seg helt likt. Enhver hund er et individ – et produkt av foreldrenes genetiske egenskaper og miljøet den lever i.

For at hunden skal kunne oppfylle den forventning du har til dens væremåte må du sette deg inn i hva som er naturlig atferd for den hunderase eller hundetype du har valgt eller har tenkt å velge. Manglende kunnskap på dette området er årsaken til at altfor mange hunder mistrives med sine eiere og altfor mange mennesker mistrives med sitt hundehold. Resultatet er ofte at hunden avlives eller omplasseres.

Den viktigste egenskapen hos de aller fleste av dagens hunder er at de skal kunne fungere som en familiehund i selskap med mennesker. At en hund opprinnelig ble avlet som en jakthund betyr ikke det samme som at hunden ikke vil ha et godt liv om den ikke får være med på jakt. Som eksempel kan nevnes retrievere, spaniels og puddel, som ofte er gode familiehunder. På samme måte kan mange gjeterhunder være utmerkede familiehunder uten å bli brukt aktivt i gjeterarbeid, som for eksempel collie, welsh corgi og old english sheepdog. Trangen til å jakte eller gjete er likevel en del av disse hundenes medfødte atferdsbehov, noe som må tas hensyn til i vårt daglige hundehold.

Blandingshunder kan også bli utmerkede familie- og turkamerater. Vær likevel klar over at utseende og mentalitet hos den voksne hunden er vanskeligere å forutsi hos en blandingsvalp enn hos en renrasert valp.

Hunder lever i 10-15 år. Før du anskaffer deg hund er det nødvendig å vurdere om livssituasjonen din er forutsigbar i så lang tid fremover. Det er viktig at anskaffelse av hund er gjennomtenkt og at alle i familien er enige om å skaffe seg hund. Er du usikker på om du kan garantere hunden en trygg fremtid bør du vente med anskaffelsen.

Overtagelse

Hundens start i livet påvirker i stor grad hvordan den blir som voksen. Å oppdrette hunder medfører derfor et stort ansvar. Rett utvalg av funksjonsfriske avlsdyr gir grunnlaget. Men for at disse egenskapene skal kunne utvikles på best mulig måte, må valpene få et godt oppvekstmiljø. Valpene skal håndteres, lære dagliglivets rutiner, lyder og utfordringer. De skal lære omgang med mennesker, både

Omplasseringshund kan være et godt alternativ dersom du ikke ønsker valpestadiet.

barn og voksne, og de skal lære omgang med andre hunder. Dette krever mye tid og kunnskap. Det er derfor viktig at du velger en seriøs oppdretter; en oppdretter du føler at du kan stole på og som også stiller krav til deg som hundeeier.

Valpen bør ikke leveres fra oppdretteren før den er minst 8 uker gammel. Ved levering bør valpen følges av en veterinærattest som ikke er mer enn 1 uke gammel. Du bør også inngå en kjøpeavtale med oppdretteren. Norsk Kennel Klub har utarbeidet en standardkontrakt til dette formålet.

Prisen for en valp er rundt 8-10.000 kroner, et mindre omplasseringsgebyr eller den kan være gratis. Godt fôr, utstyr og årlige dyrlegebesøk vil koste flere tusen kroner i året. Alvorlig sykdom kan medføre betydelige utgifter, så det kan lønne seg å tegne en forsikring på hunden din.

Omplasseringshund

Omplasseringshund kan være et godt alternativ dersom du ikke ønsker valpestadiet. Mange tror at slike hunder er mishandlet eller har atferdsproblemer, men dette er sjelden tilfelle. Her finnes et bredt spekter av voksne hunder, både renrasede og blandingshunder. Velger du en voksen hund som har passert puberteten, vil du få en "ferdig" hund. Denne vil vise hva den innehar av egenskaper som jakt gjeting, bjeffing osv, og da kan du ta stilling til om hunden passer nettopp til din familie. Hvis du ikke ønsker å binde deg i 10 – 15 år kan du velge en eldre hund. Denne vil være roligere og ikke trenge så mye mosjon.

Hunden i sitt nye hjem

Når du overtar en valp bør du skaffe deg fri fra jobben i minst 2-3 uker, eller ordne det slik at noen må være hjemme med den. Voksen hund som kan være alene, kan hentes før en helg. Da får du noen dager sammen med hunden før du må på jobb. Av utstyr trenger du:

- halsbånd og koppel som passer til hundens alder
- liggeplass eller "hundeseng" – husk at det klør i valpetenner
- matskål og vannskål
- riktig fôr – du bør få med fôr fra oppdretter for den første tiden
- leker egnet til hundens alder og type

La hunden utforske sitt nye hjem og omgivelser i sitt eget tempo. Når hunden tar kontakt møter du den med kos og prat slik at den forbinder det å komme til deg

Hunden bør få en egen liggeplass hvor den får lov til å være i fred for både små og store.

med en positiv opplevelse. La den bli trygg og venne seg til deg og familien før du får besøk av andre som skal ta nyheten i øyesyn. Fjern giftige planter, elektriske ledninger og andre farlige gjenstander som kan skade valpen. Verdifulle tepper og annet som valpen kan ødelegge bør også fjernes.

Hunden bør få en egen liggeplass hvor den får lov til å være i fred for både små og store. Liggeplassen bør plasseres på et rolig sted skjermet for sterkt lys, men samtidig slik at hunden ikke isoleres helt fra familien. Noen ønsker å bruke et bur som hundens liggeplass. Hunden må da få god tid til å venne seg til buret og til å trives i det. Et bur må aldri brukes som et sted hvor hunden kan "stues bort" som straff eller når du selv er sur eller sliten og det ikke passer deg å ha den andre steder. Valper trenger mye søvn og dette må respekteres. En hund som stadig forstyrres vil lett bli utrygg og kan i verste fall begynne å forsvare seg selv og liggeplassen.

Etter hvert må hunden få oppleve nye mennesker og nye steder. All tilvenning må gjøres rolig og positivt - skremmende situasjoner vil kunne påvirke valpen livet ut. Sørg for at den hele tiden føler seg trygg og bruk god tid til å la den få venne seg til nye omgivelser. For å få en hund som hele livet kan ha glede av samvær med andre hunder er det viktig at valpen får omgås hunder av ulike raser og typer. Pass på at dette er trygge hunder som ikke skader eller skremmer valpen.

Ta valpen med på korte turer i alle miljøer den vil komme bort i senere; i skogen, langs trafikkerte veier, på bussen, i bilen etc. Det er i perioden frem til valpen er 3-4 måneder at den lettest tilpasser seg nye situasjoner.

Har du overtatt en voksen hund har du allerede informasjon om hva den har vært igjennom og hva den liker og ikke liker. Bruk god tid til å bli kjent med hunden og gi den tid til å bli kjent med deg og dine rutiner.

Hund og barn

Hunder og barn kan bli bestevenner, men la aldri småbarn være alene med hunden. La aldri barn løfte opp en hund, løpe omkring med den eller dra den i ører eller hale. Barn bør lære å sette seg ned når de leker med hunden, spesielt er dette viktig for små valper. Det er også viktig å lære barna at hunden skal få fred når den sover.

En hund som trekker seg unna, knurrer eller viser tenner må alltid få være i fred! Lær også barna at de aldri skal gå bort til fremmede hunder uten at de først har spurt eieren om det er i orden.

Mosjon og aktivitet er forebyggende for både helse- og atferdsproblemer.

Hvordan få valpen stueren

Ta valpen ut:

- etter at den har spist og drukket
- etter at den har sovet
- etter en lekeøkt
- når den begynner å snuse på gulvet og sirkle rundt
- når den tar seg en liten avstikker bort fra familien, kanskje mot utgangsdøren
- når det begynner å bli lenge siden den sist var ute

Er valpen urolig om natten kan det være nødvendig med en liten nattlig luftetur. Straff aldri en valp som gjør fra seg inne, men ros den litt når den gjør fra seg ute. Etter få dager vil valpen gå mot utgangsdøren når den har behov for å gjøre fra seg. Det er viktig at du da følger nøye med og tar den med ut. Ved å følge disse enkle reglene vil valpen kunne bli stueren i løpet av kort tid.

Bitehemming

Det er naturlig for valper å bruke tennene i lek. Når valpen biter en annen valp litt for hardt i lek vil den andre valpen hyle høyt og straks avslutte leken. Om hunden biter litt for hardt i deg sier du høyt og tydelig "au" (eller et eller annet), trekker til deg hånden og går din vei. Leken er slutt inntil hunden har roet seg. Dette er et språk valpen forstår.

Mosjon og aktivitet

Alle hunder trenger å bevege seg, enten de er små eller store, valper, voksne eller gamle. Mosjonen må tilpasses hundens alder og hundetype. I tillegg til bare mosjon trenger hunden annen meningsfull aktivitet, som for eksempel samvær med andre hunder eller å oppleve nye miljøer sammen med deg. Mosjon og aktivitet er forebyggende for både helse- og atferdsproblemer.

Valper må få mulighet til å bevege seg slik at skjelett og muskler utvikles normalt. Start med små turer på 5-10 minutter flere ganger om dagen. Sett deg ned og la den løpe rundt uten bånd på trygge steder, men pass på at du har kontroll over valpen slik at den ikke skader seg eller er til sjenanse for andre. Lengden på turene økes gradvis, avpasset etter hundens størrelse og aktivitetsbehov. Unngå mosjon og lek på hardt eller glatt underlag.

Overdreven kasting av ball, pinner eller lignende skaper ofte mye stress hos hunden, og bør unngås. La heller hunden få roligere oppgaver som krever litt hodebry, som for eksempel å lete opp godbiter i terrenget eller i stua.

Trening

En fornøyd, kontrollerbar og omgjengelig hund bør være det overordnede målet for enhver hundeeier. Lær hunden gode vaner i hverdagen. Lær den å komme når du roper – og husk å rose den når den kommer. Lær den å gå pent ved siden av deg, både med og uten bånd. Lær den å hilse pent uten å hoppe opp på folk. Opptre alltid konsekvent og behersket, og belønn ønsket atferd. Husk at trening er slitsomt for hunden. Overdreven trening kan gjøre hunden ”skolelei” og virke mot sin hensikt. Tren i korte perioder, gjerne flere ganger om dagen, og gjør treningen til en lek. Vær tålmodig og ikke still for store krav.

Hundeklubber arrangerer kurs for eiere av valper og voksne hunder. Her lærer du å trene hunden både i grunnleggende hverdagslydighet og i å omgås andre hunder og mennesker.

Trening av hund skal bygge på samarbeid og gjensidig forståelse. Hard fysisk avstraffelse, kraftig rykking i båndet og bruk av tvangsutstyr (som pigghalsbånd og strømhalsbånd) skal ikke forekomme og er på ingen måte nødvendig for å oppnå gode treningsresultater. Slik avstraffelse kan tvert imot føre til passivitet og innlæringsproblemer og det kan utløse frykt, stress og aggresjon hos hunden.

Lek er morsomt og styrker forholdet mellom deg og hunden. For en valp er det viktig at den får holde sitt eget tempo, både når du leker med den og når den leker med andre hunder.

Husk at det er du som flokkleder som bestemmer når leken starter og når den slutter. Blir hunden for ivrig og høyrøstet avbryter du leken straks og overser den til den har roet seg. Lek kan også brukes som belønning under trening, men leking bør aldri være den eneste måten du aktiviserer hunden din på.

Overdreven kasting av ball, pinner eller lignende skaper ofte mye stress hos hunden, og bør unngås. La heller hunden få roligere oppgaver som krever litt hodebry, som for eksempel å lete opp godbiter i terrenget eller i stua.

Kommunikasjon er grunnleggende for all trening, lek og aktivisering. Lær deg hundens kroppsspråk og signaler, og lær hunden ord som ”nei”, ”dyktig”, ”rolig”, ”kom”, ”vent” etc. Hunden vil gjenkjenne mange ord gjennom tonefall og handlinger knyttet til dette. Bruk stemmen din, kroppsholdningen og uttrykket ditt til å kommunisere med hunden, og lær deg å observere hvordan hunden kommuniserer med deg.

Uønsket atferd skyldes ofte at samspillet mellom hund og eier ikke fungerer.

Flokkdyret hunden

Som flokkdyr trives hunden best sammen med ”flokken” sin. For å få en sosial og trygg hund er det viktig at du som eier stimulerer og sosialiserer hunden gjennom positiv kontakt, lek, aktivisering og kos. Hunder som isoleres i for lange perioder alene kan utvikle separasjonsangst: de er ofte urolige og bråker når de er alene. Slik atferd skyldes at hunden ikke mestrer å være alene og opplever dette om svært ubehagelig. For et flokkdyr som hunden er det å være hjemme alene også noe som må trenes på. Som eier kan du ved bevisst og gradvis trening lære hunden dette på en måte som forebygger stress og separasjonsangst.

Atferdsproblemer

Uønsket atferd skyldes ofte at samspillet mellom hund og eier ikke fungerer. Det kan hende du gjør noe som hunden misforstår eller at du misforstår hunden. Det du oppfatter som problematferd, som bjeffing, jaging og vokting, kan være normal atferd for den aktuelle rasen eller hundetypen. Kanskje er hunden frustrert fordi den ikke får utløp for sine behov.

Aggressiv eller truende atferd ovenfor mennesker er en vanlig årsak til at hunder avlives. Episoder hvor mennesker blir bitt av hunder skyldes ofte usikkerhet, frykt eller smerte hos hunden, kombinert med manglende forståelse og respekt for hundens signaler hos mennesket. Enhver ”normal” hund kan, og vil, bite dersom den føler seg tilstrekkelig truet og ikke ser andre muligheter til å komme seg ut av situasjonen. Det er først og fremst hundeeierens ansvar å ikke sette hunden i en slik situasjon.

Oppsøk hjelp dersom du opplever atferdsproblemer hos din hund. Snakk med erfarne hundefolk og ta eventuelt kontakt med en atferdsspesialist. Vis toleranse og vær ikke for rask med å gi hunden et stempel den ikke fortjener.

Fôring

Små valper skal føres flere ganger om dagen. Voksne hunder bør føres 1-2 ganger daglig til relativt faste tider. Det finnes et stort utvalg av hundemat på markedet. Snakk med oppdretteren, andre erfarne hundefolk eller andre som har kompetanse på fôring av hund. Hunder kan også føres med hjemmekomponert fôr. Dette krever imidlertid noe kunnskap om hundens næringsbehov. Fôringen må tilpasses hundens alder, rase og aktivitetsnivå. En hund skal alltid ha tilgang på friskt drikkevann. Hunder bør ikke få saltholding mat eller godterier.

Sjekk klør, munn og ører jevnlig, og rådfør deg med veterinær eller oppdretter om nødvendig helsestell som kloklipp, tannpuss og ørerens.

Daglig stell

En sunn og frisk hund er oppmerksom og aktiv. Den har blank pels, rene ører og klare øyne. Avføringen er fast og kommer daglig. Overdreven slikking eller kløe, diaré, illeluktende urin, rennende nese, dårlig appetitt og matt pels kan være tegn på sykdom. Ta kontakt med dyrlegen. Det samme gjelder hvis hunden virker nedstemt eller har bevegelingsproblemer.

Riktig stell av hunden kan forebygge mange plager. Alle hunder med pels trenger pelsstell, noen mer enn andre. Har du ikke tid, mulighet eller interesse for å stelle pelsen på en hund bør du ikke skaffe deg en langhåret hund. Pelsen skal børstes eller gres regelmessig, og oftere i røyteperioder. Hvor ofte hunden bør bades er avhengig av pelstype og aktivitet. Hunden bør bades med shampo beregnet for hund. Husk å skylle hunden godt etter et bad. Hunder med lite pels kan behøve et dekken i surt og kaldt vær. Klørne skal holdes korte og må klippes i blant. Noen hunder får lett belegg på tennene som utvikler seg til tannstein og tannkjøttproblemer. Sjekk klør, munn og ører jevnlig, og rådfør deg med veterinær eller oppdretter om nødvendig helsestell som kloklipp, tannpuss og ørerens. Dårlig pels- og kroppsstell skaper mange problemer for hunden.

Hund i bil

Hunden bør ikke være løs i bilseter eller i store bagasjerom under kjøring. En hund som ligger uten sikring under transport vil ha små sjanser til å overleve en kollisjon og kan også skade mennesker hvis uhellet er ute. Den vil også lett kunne skades om den ligger fritt bak i en stasjonsvogn sammen med bagasje. Hunden føler seg tryggere og slapper mer av i bilen når den har støtte under kjøreturen. Et fastmontert bur med egnet underlag eller en sikkerhetssele beregnet for hund er gode løsninger.

Etterlat aldri hunden i bilen når det er varmt! Parkér i skyggen hvis du må etterlate hunden i bilen for en kort periode, men husk at solen flytter seg. Selv om vinduene er åpne kan det bli altfor varmt. Hunden påføres store lidelser og kan i verste fall dø av heteslag.

Den gamle hunden

Etter hvert som hunden eldes, reduseres aktiviteten. Den beveger seg langsommere, men har fremdeles behov for sine daglige lufteturer. Den har behov for mer

Etterlat aldri hunden i bilen når det er varmt!

søvn. Hørsel og syn blir ofte svekket og den oppfatter ikke så raskt som før. Mange gamle hunder må luftes oftere, i blant også om natten, fordi de ikke greier å holde seg så lenge om gangen. Pelsen blir ofte vanskeligere å holde i orden og krever mer tid, og mange trenger et bad oftere enn før. De trenger mindre energi og protein i fôret og har ofte lettere for å legge på seg. Som eier må du være innstilt på å oppfylle hundens forskjellige behov i alle fasene av livet. Hunder må få lov til å bli gamle og de må få lov til å slippe å lide når de ikke lenger har glede av livet.

Viktig å huske på...

Ormekur – Når du henter valpen skal den være behandlet mot innvollsorm. Du bør gi den ormekur når den er 3 mnd og gjenta dette 1-3 ganger i året. Ormekur får du reseptfritt på apoteket.

Vaksinering – Snakk med dyrlegen om vaksinasjon av hunden. Be om å få en helseskjekk samtidig som hunden vaksineres.

ID-merking – Alle hunder bør ID-merkes. ID-nummeret blir registrert i et register sammen med hundens øvrige data og eiers navn og adresse. Kontakt dyrlegen for mer informasjon.

Reise til utlandet – Til Sverige kan du ta med deg hunden din når du måtte ønske uten å oppsøke dyrlege på forhånd. Hvis hunden skal være med på reise til andre EU/EFTA-land, stilles det en del krav - de finner du på www.mattilsynet.no

Ferie – Hvis du ikke har mulighet til å ta med deg hunden din på ferie, må du forsikre deg om at pålitelige mennesker kan passe på den mens du er borte. Det finnes mange gode hundepensjonater, men husk å bestille plass i god tid.

Båndtvang og bæsjepose – Som hundeeier er det din plikt å sørge for at hunden ikke er til unødigg irritasjon for andre, og du må overholde gjeldende lover og regler. Båndtvangen er til for å beskytte dyr og fugler. Det er generell båndtvang i tiden 1. april til 20. august, men vær oppmerksom på at enkelte kommuner og fylker har utvidet båndtvangstid. Bruk pose og rydd opp når hunden har gjort fra seg.

Disse brosjyrene er et samarbeidsprosjekt mellom Mattilsynet og interesseorganisasjoner. Hensikten er å gi grunnleggende kunnskap og veiledning til deg som har eller tenker på å skaffe deg kjæle- eller hobbydyr. Brosjyrene kan også lastes ned i pdf-format på www.mattilsynet.no

